

**Volt, van
és lesz?**

Ha a nyolcórás napi műszak teljesítményét száz százalékossá vesszük — s ez jóindulatú feltételezés —, akkor a napi 10 órás műszakban dolgozó ember teljesítménye 85, a 12 órás műszakban dolgozóé már csak 75 százalékos. A két, illetve négy tólórával meghosszabbított műszakért természetesen tisztos túlóradíj jár. Ezt is bekalkulálva a képlet így fest: minél több a tólóra, annál magasabb a bér, és annál alacsonyabb a teljesítmény. Erre az összefüggésre nem magyar, hanem francia kutatók hívták fel a figyelmet. Lengyel kutatók viszont szoros összefüggést mutattak ki a túlórák számának növekedése és a munkahelyi balesetek száma között.

A teljesen automatizált munkák kivételével, a túlórában végzett munka eredménye lényegesen kisebb, mint a rendszeres munkaidő alatt elérhető eredmény. Nyilvánvaló: az ember nem képes napi 12-13 órát azonos intenzitással, azonos hatékonysággal végigdolgozni. Mondom: nyilvánvaló... Legalábbis a külföldi szakirodalom szerint... Mert ilyen természetű hazai vizsgálatok után hiába is kutatna az ember. Nincsenek. Holott az is nyilvánvaló, hogy az iménti megállapítások nemcsak a francia vagy a lengyel iparra jellemzőek.

Nálunk a tólóra a világ legtermészetesebb jelenségei közé tartozik; afféle előre tervezett „kapacitásstartalék”, olyan szükséges rossz, amely ellen legfeljebb zsrnalisztikai eszközökkel, módszerekkel emelünk szót, ám a valóságos okok vizsgálatával, elemzésével nem sokat törődünk. Tólóra volt, van és lesz...

A tólóra rossz üzlet a munkaadó számára. És nem jó a munkásoknak sem. Nemcsak a nagyobb elfáradás, a nagyobb balesetvesztély miatt, hanem mert a rendszeres túlmunka érthető módon zavarja az ember biológiai és társadalmi életét. És mégis: a tólóra, nemcsak a munkáltató által előre betervezett „kapacitásbővítés”, hanem a munkavállaló által is szívesen vett kérésnövelési lehetőség.

Előállhat ezért a furcsa helyzet: miközben a szakszervezet harcol a mértékelt túlórázás ellen, hivatkozva a munkások érdekeire, közben könnyen szembetalálhatja magát éppen azokkal, akiknek az érdekeit védi. S mert ez cseppet sem kívánatos állapot, talán érdemes lenne a szakszervezetnek belevágnia a nagy feladatba: sokoldalúan és részletesen elemezni, hogy a túlórázás miért is tartozik gazdasági életünk szűnni nem akaró, káros jelenségei közé.

Vértes Csaba

**Folytatja munkáját
a KB-titkárok
budapesti tanácskozása**

A szocialista országok testvérpártjai központi bizottsági titkárainak budapesti tanácskozása kedden folytatta munkáját.

A szocialista országok testvérpártjai központi bizottsági titkárainak budapesti tanácskozásán részt vevő küldöttek tiszteletére kedden ünnepi estet rendeztek a Várszínházban. A nagy tetszést aratott műsorban kiváló magyar ének- és táncgyűjtések léptek fel. (MTI)

**Kertbarátok
fóruma**

A Hazafias Népfront Hajdú-Bihar megyei Bizottsága, valamint a megyei tanács vb mezőgazdasági és ételmezőügyi osztálya a kertbarátok és kistenyésztők szövetségével együtt fórumot szervezett a Bartók Teremben.

Dr. Géczy László, a társadalmi szövetség elnöke üdvözölte a megjelenteket, majd Tóth Pál, a megyei tanács csoportvezetője mondott bevezetőt a házikerti termelés és a felvásárlás összehangolásáról. Ezt követően a ZÖLDÉRT és a ME-SZÖV munkatársai ismertették az ez évi terveket, majd a megjelent kertbarátok és kistenyésztők kérdéseire válaszoltak az illetékesek.

Jogtudat és jogpropaganda

Dr. Varga József előadása Debrecenben

Február 28-án Debrecenben, a Déri Múzeum nagytermében dr. Varga József, a Minisztertanács titkárságának vezetője előadást tartott a Magyar Jogászszövetség Hajdú-Bihar megyei szervezetének, a Házi Jogtanácsadó szerkesztőségének, a Közalkalmazottak Szakszervezete megyei bizottságának, a Hazafias Népfront megyei bizottságának és a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat megyei szervezete jogi szakosztályának közös szervezésében.

A rendezvényen megjelent Fülöp János, az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottságának titkára és dr. Albert Béli, a Hazafias Népfront Hajdú-Bihar megyei Bizottságának titkára.

Dr. Kolozsvári Lajos, a Hajdú-Bihar megyei Tanács vb-titkára, a Magyar Jogászszövetség megyei szervezetének elnöke megnyitójában a jogpropaganda fontosságát hangsúlyozta.

Dr. Varga József *Jogtudat és jogpropaganda* című előadásában többek között a következőket mondta:

— A jogpropaganda ma a közérdeklődés homlokterében van. Állampolgáraink nem kellően vagy egyáltalán nem ismerik azokat a szabályokat, rendelkezéseket, amelyek állampolgárságukból, munkavállalói szerepükből, a közügyekben való részvételükből következően indokolt és célszerű lenne. A jogi ismeretek terjesztésével, a jogpropagandával többet kell foglalkozni: a párt XI. kongresszusa fontos feladatként határozta meg az állami szerveknek, de egyben a társadalmi szerveknek is, hogy növelni kell a közérthető jogi propagandát.

Pozitív vonása az elmúlt időszaknak, hogy a jogi ismeretterjesztés folyamatosan és állandóan napirenden van. Öröndetes az is, hogy az elmúlt időszakban sok új megoldási forma, módszer jött létre — akár a jogsegélyszolgálatra, az ügyfélszolgálati irodákra, a jogi fórumokra, a Házi Jogtanácsadóra gondolkodok, és a példákat még sorolhatnám. Pozitív az is, hogy bizonyos szemléletváltás kezd alakulni a társadalomban a jog megértése, a joggal való azonosulás szem-

pontjából. Végül azt is a pozitív mozzanatok közé kell sorolni, hogy sokan, egyre többen szívesen vállalják a jogi ismeretterjesztő, a jogpropaganda munkát.

Kissé leegyszerűsítve a lakosság jogszabályismerete három megközelítésből érdemel figyelmet. Az egyik nézőpont a jogszabályoknak a társadalomban betöltött szerepe — a jog szervesen kapcsolódik, illetőleg kell hogy kapcsoljuk a szocialista demokrácia egész intézményrendszeréhez, vagyis a közéletiséghez. A második nézőpont a lakosság nézőpontja — abból alapvetően, hogy azonosuljon saját jogával és a jog önkéntes követése minél szélesebb körben valósuljon meg! És végül a harmadik megközelítése az ismeretterjesztésben részt vevő szervezetek nézőpontja — ide sorolva az állami és társadalmi szerveket egyaránt.

A jogpropaganda tartalma és lényege: a jognak és szabályainak céltudatos, tervszerű hirdetése, terjesztése, elfogadtatása — és netán megkedveltetése.

Mai ismeretterjesztésünk részben vagy kis részben jogi tanácsadás,

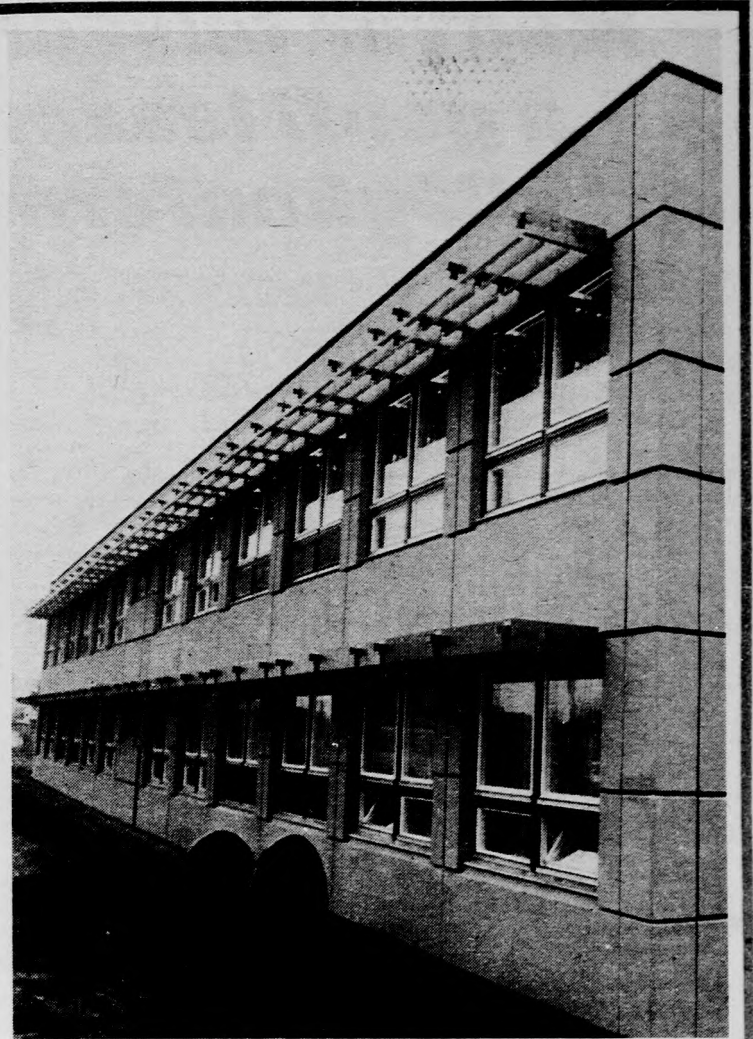
majd hogy nem ügyvédi tevékenység, majd hogy nem ügyfélszolgálati tevékenység. A mai felfogás nem vonja a jogpropaganda, a jogi ismeretterjesztés témakörébe például azt a típusú tevékenységet, melyet államigazgatási ügyek megelőzésének nevezünk. Nem sorolja ide például a jogszabálytervezetek társadalmi vitáját. Mai jogi ismeretterjesztésünk és jogpropagandánk jogon belül magyarázza a jogot. Kissé leegyszerűsítve indokoltnak és szükségesnek tartom, hogy az úgynevezett mögöttes viszonyokat is mutassuk be a jogi ismeretterjesztő munkában, s azt is, hogy milyen politikai célokat szolgál a jogszabály. A mai felfogás a formákat egy kicsit leszűkíti, például nem sorolja ide a falugyűlést vagy a tanácsulást.

Szélesebb összefüggésben kell szemlélnünk ezt a tevékenységet. Megjegyzem, hogy én a jogpropaganda vagy jogi ismeretterjesztés kifejezést sem tartom a legszerencsésebbnek, véleményem szerint legjobban fejezné ki tartalmában azt, amire gondolunk, és amit csinálnunk kellene, az állampolgári ismeretek vagy esetleg az állampolgári és jogi ismeretek megjelölés.

Az állampolgári és jogi ismeretterjesztés jelenleg bizonyos fordulóponthoz érkezik. Az elmúlt években mennyiségi szemlélet érvényesült. Az elkövetkezendő időszakban a mennyiségi helyett a minőségi fejlesztésre kell a figyelmet fordítani.

**Gáspár Sándor fogadta
a Szakszervezeti
Világszövetség elnökét**

Gáspár Sándor, a SZOT főtitkára kedden fogadta a Budapesten tartózkodó Enrique Pastorinót, a Szakszervezeti Világszövetség elnökét. Megbeszélést folytattak a nemzetközi szakszervezeti mozgalom időszerű kérdéseiről, valamint az áprilisban Prágában sorra kerülő IX. szakszervezeti világtalálkozó előkészületeiről. (MTI)

**Óvoda társadalmi
összefogásból**

— társadalmi összefogással

Február 28-án, tegnap délelőtt 11 órakor adták át Debrecen legújabb óvodáját, a társadalmi összefogásból épült Faragó utcai, kétszáz személyes intézményt.

A kedves, meleg hangulatú ünnepségen részt vettek többek között Pataki György, az MSZMP városi bizottságának titkára, dr. Ács István, a Debrecen megyei városi Tanács elnöke, Bánsági Csaba, a KISZ városi bizottságának első titkára, továbbá a Hazafias Népfront, a Pedagógusok Szakszervezete, az óvodák képviselői.

Megnyitóbeszédet dr. Ács István mondott:

— Az óvodáztatási ünnepségek az utóbbi években egyre gyakoribbak — mondotta. — Talán emiatt nem is érezzük igazában egy-egy ilyen alkalom valódi jelentőségét. Pedig nem szabad könnyen átfutni az ilyen események fölött még akkor sem, ha az elmúlt időben örvendetesen többször volt is benne részünk. Egy-egy ilyen óvoda létrehozása több száz ember teremtő munkájának, alkotó fantáziájának az eredménye — és ez is megérdemli a köszöntést.

Ez az intézmény pedig még inkább a közös erőfeszítés gyümölcse, hiszen az óvoda megépítésének anyagi alapját az a társadalmi összefogás, megajánlás tette lehetővé, amely az „Egy nap az óvodáért” mozgalom keretében jött létre. Ez a kétszáz személyes óvoda tehát valóban a közösség óvodája, azé a közösségé, amely nemcsak érzi a jövő nemzedék nevelésében reá háruló feladatokat, hanem segíteni akar annak megvalósításában, a társadalom e téren jelentkező gondjainak enyhítésében. És ezt nemcsak a létrejött óvoda sok millió forintot érteke miatt jó tudni, hanem sokkal inkább amiatt, hogy társadalmunk városunk lakossága ilyen összefogásra, ilyen megértő segítőkészségre képes.

Dr. Ács István ezután a mozgalom további feladatairól beszélt. Arról egyebek között, hogy ebben az ötéves tervben 1500 óvodai helyet szeretnénk társadalmi összefogással létrehozni. Eddig 350 hely már elkészült, 992 megépítésének pénzügyi fedezete is biztosítva van. Szükséges azonban, hogy megteremtsek a még hiányzó 158 hely pénzügyi alapját, hogy ily módon, az állami erőforrásból megépülő kétezer óvodai hellyel együtt, 1980-ra az óvodás korú gyermekek 92 százalékát óvodai nevelésben részesíthessük.

— Ezért az „Egy nap az óvodáért” mozgalom meghirdető szerveinek: a szakszervezeteknek, a Hazafias Népfrontnak, az üzemeknek és Debrecen lakosainak további önzetlen segítségére van szükség, hogy ebben a fontos társadalompolitikai ügyben elerjük kitűzött céljainkat — folytatta a tanácselnök.

Ezt követően — az új intézmény dolgozóit köszöntve — dr. Ács István képtelenesen átadta az óvodát Daróczi Lajosnénak, a Faragó utcai óvoda vezetőjének.

Magyar felszólalások a genfi leszerelési világkonferencián

Genfben folytatódott a nemzetközi és nemzeti nem kormányközi szervezetek leszerelési világértekezlete. A képen Rómes Csandra, a Béke-világtagas elnöke, Lazar Mojszov, az ENSZ-közpülés sors elnöke és a nemzetközi Lenin- és Nobel-békedíjas volt ir külügyminiszter, Sean Macbride

A társadalmi szervezetek leszerelési világkonferenciája folytatta munkáját. A „leszerelési akció” és a közvélemény szerepe” témákkal foglalkozó, III. számú bizottságban felszólalt Pethő Tibor, az Országos Békatanács elnökhelyettese is és egyebek között rámutatott annak az érveknek a tarthatatlanságára, amelyek szerint a tudományos-technikai forradalom haladása időben előtte jár a leszerelési intézkedéseknek, így — az érv hangzatosabbja szerint — nem lehet szó valóságos leszerelésről. A kérdés azonban elsősorban politikai, nem pedig technikai természetű — hangsúlyozta a magyar küldött, Pethő Tibor azt javasolta, hogy a konferencia végén elfogadandó ajánlásokat juttassák el az Interparlamentáris Unió genfi titkárságához, hogy az IPU márciusban Lisszabonban megtartandó tanácsulése a dokumentum figyelembevételével foglalkozhassék a leszerelés kérdésével. Nagy je-

lentőséggel bírna — mondta az OBT elnökhelyettese —, ha az ENSZ-közpülés május 23-án kezdődő rendkívüli ülészakán a nem kormányközi szervezetek és az IPU — a széles nemzetközi közvélemény, illetve a parlamentek képviselőiben — együttesen lépnek fel a leszerelés érdekében.

A „nyilatkozat a leszerelésről” témával foglalkozó bizottság ülésén dr. Straub F. Bruno akadémikus is felszólalt. A leszereléssel kapcsolatos ellenőrzési módszerek tökéletesítésével foglalkozva, példákkal bizonyította, hogy a fegyverkezés megszállottjainak érvei, amelyek szerint az ellenőrzés hiányosságai miatt lehetetlen a leszerelés megvalósítani, nem helytállóak.

Straub akadémikus kifejtette, hogy a leszerelési javaslatokat szigorúan logikus időrendi és fontossági sorrendben kell megvitatni. Mindenekelőtt a tömegpusztító fegyverek teljes betiltására

kell törekedni, majd pedig a nukleáris leszereléssel együtt kell végrehajtani a hagyományos fegyverzetek leépítését is.

A konferencia keddi munkanapján került sor Braun Gyulának, a DIVSZ küldöttségének felszólalására is. A KISZ KB külügyi osztályának vezetője beszámolt az európai ifjúság Budapesten megrendezett leszerelési konferenciájának eredményeiről és a DIVSZ nevében átnyújtotta a genfi konferencia elnökének a budapesti találkozó záródokumentumát.

Az I. bizottságban helyet foglaló dr. Simai Mihály akadémikus a fegyverkezési verseny gazdasági kihatásait elemezve rámutatott: a fegyverkezés új irányai nemcsak hogy összehasonlíthatatlanul több pénzt emésztettek fel, mint amennyibe az eddigi fegyverek előállítására került, hanem lényegesen nagyobb beruházásokat igényelnek az ellenfegyverek, illetve a védelmi rendszerek létrehozása is — anélkül, hogy a hadiipari ágazat arányosan több munkaalkalmat teremtené. Az is tagadhatatlan — mondta Simai professzor —, hogy a fegyverkezési verseny mind nagyobb mértékben járul hozzá a világ erőforrásainak kimerítéséhez, ugyanakkor nem segíti elő hasonló mértékben a fogyasztási és a termelési potenciál fejlesztését. A magyar küldött végezetül hangsúlyozta, hogy nem elegendő a jövő növekvő gazdasági nehézségeit hangsúlyozni, hanem meg kell találni az utat és a módszereket a problémák megoldásához. A megoldás módszerei közül elsősorban a hosszútávú gazdasági megállapodásokat és a tudományos együttműködést emelte ki.

A nemzetek palotájában folyó nagy jelentőségű tanácskozás szerdán folytatja munkáját. (MTI)

KÉPEK - ESEMÉNYEK

ISLAMABAD. A pakisztáni katonai kormányzat kedden közzétett újabb rendelkezéssel tovább korlátozta a Pakisztáni Néppárt, Zulfikar Ali Bhutto volt miniszterelnök pártja, politikusainak tevékenységét.

NAIROBI. „Szíad Barre szomáliai elnök elszigetelődött és helyzete rendkívül ingatag” — jelentette ki egy volt magas rangú szomáliai katonatiszt, aki le tartóztatástól tartva a szomszédos Kenyában keresett menedéket.

BRÜSSZEL. Letartóztatták a zaire-i hadsereg kétszázötven tisztjét február 20. és 25. között, egy Mobutu elnök elleni, sikertelen puccskísélet után — jelentette be kedden este Brüsszelben kiadott közleményében egy „Zaire-bizottság” elnevezésű, a Mobutu diktátor belső ellenzékét támogató mozgalom.

MADRID. Közzétették a legnagyobb spanyol szakszervezeti központ, a munkásbizottságok szövetségi tanácsának szombat-vasárnap tartott ülésén elfogadott határozatokat. Ezek szerint június 21-25. között Madridban tartják meg a munkásbizottságok I. kongresszusát.

A januárban kettészakadt Indiai Nemzeti Kongresszus Indira Gandhi volt miniszterelnök asszony vezette csoportja elsőprő győzelmet aratott a déli Karnatak államban a helyi parlamenti választáson

BUDAPEST. Lázár György, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnöke kedden Budapest X. kerületébe látogatott. Részt vett a látogatáson Molnár Endre, a budapesti pártbizottság titkára.

ROMA. Rómában hétfőn elkezdődött, kedden pedig folytatódott az Olaszország Házában. Az ünnepi ülés elnökségében foglalt helyet Pjotr Fedoszejev akadémikus, az SZKP KB tagja, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának alelnöke, a Szovjet-Magyar Baráti Társaság elnöke, Zinaida Kruglova, a Szovjet Baráti Társaságok Szövetségének elnöke. Marjai József, a Magyar Népköztársaság moszkvai nagykövete, Nagy Mária, az MSZBT főtíkára az MSZBT vezetőségének több tagja és a moszkvai magyar nagykövetség vezető diplomatái.

MOSZKVA. Pimen atya, Moszkva és egész Oroszország pátriárkája hétfőn Moszkvában fogadta Ilya metropolitát, a grúz pravoszláv egyház katechizátorát, akit a közelmúltban választottak pátriárkává Grúziában.

NYUGAT-BERLIN. Pjotr Abraszimov, a Szovjetunió berlini nagykövete Nyugat-Berlinben találkozott Dietrich Stobbe nyugat-berlini kormányzó polgármesterrel. A nyílt és tárgyyszerű légkörben megtartott tanácskozáson kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdéseket vitattak meg.

DAR ES SALAAM. Hans-Dietrich Genscher nyugat-német külügyminiszter Dar es Salaamban nagyon pozitívra nevezte a Julius Nyerere tanzániai elnökkel és kormányának tagjaival folytatott megbeszéléseit.

BERLIN. A Demokrátikus Ifjúsági Világszövetség X. közgyűlésén kedden, Berlinben, a regionális és tematikai bizottságok üléseinek befejeztével ismét plenáris ülésen folytatták munkájukat a küldöttek.

Az utcákat ellepő plakáttenger bizonyítja: Franciaországban teljes gőzzel folyik a választási kampány

BONN. Kedden napilapok nélkül maradt az NSZK számos nagyvárosa. Az egyik legnagyobb nyugat-német szakszervezet, a nyomdaipari, figyelemre méltó sztrájkot tartott: az új nyomdatechnika miatt veszélybe kerülő munkahelyek megvédéséről van szó

PÁRIZS. Kambodzsában széles körű katonai mozgósítás folyik, s egyre több embert soroznak be a hadseregbe — közölte az AFP francia hírügynökség Vietnam déli részén fogságba esett kambodzsai katonák beszámolója hivatkozva.

BELGRÁD. A JK SZ KB elnöksége március 20-ra összehívta a párt Központi Bizottságának ülését. A Belgrádban megtartandó plenüm meghatározza majd a JK SZ II. kongresszusának időpontját és napirendjét.

NICOSIA. Szpirosz Kiprianu ciprusi elnök beiktatása alkalmából kedden a képviselőházban mondott beszédében ígéretet tett arra, hogy külpolitikájában hűséges követője lesz elődjének, a néhai Makariosz elnöknek, s hitet tett Ciprus el nem kötelezettsége mellett.

ADDISZ ABEBA. Az Addisz Abeba-i rádió bejelentette, hogy a fegyveres erők egységei és a milicisták a múlt héten nyolcvan ellenforradalmárt semmisítettek meg. Valamennyien az elhunyt Hailé Szelasszié császár híveiből alakult „etiópiai demokratikus unió” nevű ellenforradalmi szervezethez tartoztak.

LIMA. Csaknem száz sebesült és 200 tüntető letartóztatása: ez az első napi merle a perui 48 óras általános sztrájknak. A sztrájkot, amely hétfőn kezdődött a Perui Dolgozók Általános Szövetsége (CGTP) felhívására, a perui rendőrség hasztalanul próbálta letörni. A 700 000 tagot számláló baloldali szakszervezeti szövetség azt követeli a kormánytól, hogy részesítse általános amnesztiában a politikai foglyokat.

MANAGUA. Szentanuk szerint 25 halalos áldozattal volt a nicaraguai Masaya városában hétfőn lezajlott összecsapásoknak, amikor a nemzeti gárda egységei megtámadták a Somoza lemondását követelő tüntetőket. A kormánycsapatok az egy nappal korábban történt diriambai beavatkozásokhoz hasonlóan ipari létesítményekhez és helikopterekhez könnnyágránátokat dobtak le, páncélautókat vetettek be és géppuskatűzet nyitottak a tömegre.

Befejezte hivatalos indiai látogatását Pham Van Dong, a Vietnami Szocialista Köztársaság miniszterelnöke. A vietnami kormányzó új-déli tartózkodásának utolsó napján a két kormány képviselői több megállapodást írtak alá

KÉPEK - ESEMÉNYEK

Gyorslista

a gépkocsi-nyereménybetétkönyvek 1978. február 27-28-án megtartott sorsolásáról.
Az Országos Takarékpénztár a gépkocsi-nyereménybetétkönyvek 67. sorsolását február 27-én és 28-án Budapesten tartotta meg.
A sorsoláson azok a 10 000 és 5000 forintos betétkönyvek vettek részt, amelyeket 1977. október 31-ig váltottak és 1978. január 31-én még érvényben voltak.
A budapesti és vidéki betétkönyvekre összesen 301 gépkocsit sorsoltak. Az 5000 forintos betétkönyvekre 631 darab, a 10 000 forintosokra 270 darab gépkocsi jutott.
A jegyzékben szereplő rövidítések a következők:
Moszkvics Combi: mc,
Zsiguli 21 011: zs,
Moszkvics 2140: m,
Skoda 105-08: s,
Polski Fiat (126)650: pf,
Trabant Lím. 501: t
A Hajdú-Bihar megyében váltott nyereménybetétkönyvek közül az alábbiak nyertek:
10 000 FT ÖSSZEGŰ BETÉTKÖNYVEK

8 030 897 s, 8 032 265 s, 8 036 864 pf,
8 037 295 t, 8 038 549 mc, 8 041 904 t,
8 044 142 t, 8 050 120 zs, 8 050 791 t,
8 051 270 t
5000 FT ÖSSZEGŰ BETÉTKÖNYVEK
8 524 370 s, 8 548 670 mc, 8 567 462 t,
8 573 516 zs, 8 598 585 t, 8 604 090 t,
8 611 299 pf, 8 618 152 s, 8 621 338 mc,
8 639 926 s, 8 648 736 t, 8 649 961 s,
8 650 189 pf, 8 651 303 pf, 8 651 892 t,
8 657 205 pf, 8 658 103 t, 8 662 282 t,
8 664 776 s, 8 665 022 zs, 8 665 570 t,
8 671 988 s, 8 673 936 pf, 8 675 184 pf,
8 677 422 s, 8 677 470 mc, 8 694 812 t,
8 701 447 m, 8 701 667 t, 8 702 767 zs,
A gyorslista közvetlenül a húzás után készült, ezért az esetleges számbábkért nem vállaltunk felelősséget.
A sorsolás eredményének pontos adatait a március 3-án megjelenő hivatalos nyereményjegyzék tartalmazza. A jegyzék megtekinthető az OTP-fiókokban, postahivatalokban és takarékszövetkezetekben.
A nyertes betétkönyveket, vagy az azt helyettesítő igazolást a betétkönyvet kiállító takarékpénztári fióknál, takarékszövetkezetnél vagy postahivatalnál kell bemutatni. (MTI)

SZMBT-ünnepség Moszkvában

A Szovjet-Magyar Baráti Társaság megalakulásának 20. évfordulójáról emlékeztek meg az SZMBT vezetőinek ünnepi ülésén kedden Moszkvában a Barátság Házában. Az ünnepi ülés elnökségében foglalt helyet Pjotr Fedoszejev akadémikus, az SZKP KB tagja, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának alelnöke, a Szovjet-Magyar Baráti Társaság elnöke, Zinaida Kruglova, a Szovjet Baráti Társaságok Szövetségének elnöke. Marjai József, a Magyar Népköztársaság moszkvai nagykövete, Nagy Mária, az MSZBT főtíkára az MSZBT vezetőségének több tagja és a moszkvai magyar nagykövetség vezető diplomatái.

BONNI „BOURBONOK”

Tudjuk: a címért azonnali magyarázattal tartozunk. Mi köze van a Bourbonoknak a mai Bonnhoz? Nos, erről a francia uralkodóházról terjedt el az a zseniálisan tömör jellemzés, amely szerint „semmit sem felejtettek és semmit sem tanultak”.
Ilyen értelemben bizony kísértetiesen emlékeztetnek rájuk a Bonnban most elkészült okmány szerzői.
Maga a hír így hangzik: a nyugatnémet ellenzéki párt szövetsége, a CDU-CSU kidolgozta a saját „keleti politikai koncepcióját”. A két ikerpárt vezetője, Helmut Kohl és Franz-Josef Strauss figyelemre méltó jelzőharmassal harangozta be a dokumentumot, amelynek alapján a jelenlegi elnök — persze hatalomra kerülése esetén — „realista, egyértelmű és kiegyensúlyozott” keleti politikát folytatna.
Érdemes e tetszetős reklámszöveg fényében szemügyre venni az „áru” tartalmát. Tartasuk be az eredeti sorrendet, kezdjük a realizmussal, amely közismerten valóban kívánatos politikai alapmódszer, hiszen légvárakra semmit sem lehet építeni — koncepciót sem... Ezek után nézzünk néhány „realista” kitélét. Kedvünkre váltogathatunk köztük, egyik „realistább”, mint a másik.
Visszatérő motívum az okmányban az „Európát fenyegető szovjet veszély”, „Németország újraegyesítése egy szabad Európa keretein belül”, valamint „Nyugat-Berlin és a Német Szövetségi Köztársaság különleges kapcsolatának megfelelő alapokra helyezése”.
Ez a három kitétel —

sajnos, nem túlzás — önmagában elég lenne egy harmadik világháborúhoz. Mindháromat rengetegszer hallottuk, hosszú esztendőknél keresztül. Csak hogy akkor tombolt a hidegháború, senki nem beszélt enyhülésről, kontinensünk számos problémáját még nem szabályozták történelmi horderejű megállapodások és — nem utolsósorban — még nem született meg a helsinki megállapodás, amelynek lényege a második világháború nyomán létrejött új valóság (például a Német Demokrátikus Köztársaság léte) egészenek figyelembevételével.
Kohlék és Straussék semmit sem felejtettek régi jelszavaikból és semmit sem tanultak az azóta történetekből. Ezzel „érdemelték ki” a Bourbonokkal való összehasonlítást.

szajnos, nem túlzás — önmagában elég lenne egy harmadik világháborúhoz. Mindháromat rengetegszer hallottuk, hosszú esztendőknél keresztül. Csak hogy akkor tombolt a hidegháború, senki nem beszélt enyhülésről, kontinensünk számos problémáját még nem szabályozták történelmi horderejű megállapodások és — nem utolsósorban — még nem született meg a helsinki megállapodás, amelynek lényege a második világháború nyomán létrejött új valóság (például a Német Demokrátikus Köztársaság léte) egészenek figyelembevételével.
Kohlék és Straussék semmit sem felejtettek régi jelszavaikból és semmit sem tanultak az azóta történetekből. Ezzel „érdemelték ki” a Bourbonokkal való összehasonlítást.

Ahány lakos, annyi ügyfél

AZ ÁLLAMI BIZTOSÍTÓ EREDMÉNYEI, TERVEI

Több újdonságot is hallottunk az Állami Biztosító sajtótájékoztatóján, melyen Gerebenics Imre vezérigazgató számolt be az AB elmúlt évi tevékenységéről, az évi terveiről. A számadás nemcsak azért volt aktuális, mert fennállása óta a legmagasabb összeget — 6 milliárd 880 millió forintot — tavaly fizette ki a Biztosító. Az is indokolja az AB tevékenységéről szóló híradást, amit így fogalmazott meg a vezérigazgató: Az Állami Biztosítónak nemcsak az a feladata, hogy kártérítést fizessen. Vállalt kötelezettségeit olyan módon kell teljesítenie, hogy a károsult és környezete általános politikai közérzetét is kedvezően befolyásolja, és erősítse az ügyfelek meggyőződését: a biztosítás szükséges és hasznos.

1 millió 600 ezer károssal foglalkoztak tavaly az Állami Biztosító munkatársai, s az előbb említett közel 7 milliárd forint az 1976-ban kifizetett 59 százalékkal nagyobb összegű kártérítést jelent.

A legsúlyosabb károk a mezőgazdaságot érték, tavaszi fagyok miatt 800 millió forintot, belvíz miatt 325 millió forintot kaptak a termelők. A legmagasabb kár az állami gazdaságoké. A legnagyobb kárt tavaly is a jég és a vihar okozta, az Állami Biztosító erre több mint 2 milliárd forintot fizetett ki kártérítésként. Összesen a mezőgazdasági nagyüzemek 4 milliárd forintot kaptak.

Készenléti máltra tekinthet vissza az új vállalati vagyonbiztosítás, amellyel ma már a gazdasági egységek 95 százaléka rendelkezik. A teljes vagyon 80 százalékát védi az AB.

1977-ben a károsult vállalatoknak közel 400 millió fo-

rintot fizettek ki, négyszer annyit, mint 1975-ben, a régi vagyonbiztosítás alapján. A múlt évi károk közül különösen jelentős volt a Pámutnyomó-ipari Vállalatnak több mint 115 millió, a Bútorértékesítő Vállalatnak mintegy 60 millió kára. A Nitrokémiai Ipartelepek két „eseménye” 100 millió forintjába került az Állami Biztosítónak.

A nemzetközi biztosításokról viszonylag keveset olvashatunk. Ezek legnagyobb része szállítmányok fuvarozásáért vállalt kockázat. 1977-ben néhány komolyabb esemény miatt kifizetett milliók mutatják a biztosítás hasznosságát. A MALEV bukaresti katasztrófája 100 millió forint kárt jelentett, a MAHART Ady nevű hajójának belgiumi összeütközésekor 1,5 millió dollár értékű kár keletkezett, s a Petőfi „találkozása” a Le Havre-i híddal 500 ezer dollárba került.

ÚJDONSÁGOK 1978-BAN

Az első említésre méltó eredmény az ügyfélszolgálat. A karszakértők a kívánt időpontban keressék fel az ügyfeleket, egyes napokon hosszabb munkaidőben dolgoznak az AB fiókjai.

Szintén újdonságnak számíthat, de sokan kifogásolták, hogy az Állami Biztosító az idén nem küldte ki a gépjármű-felelősségi biztosítás postautalványát, s ez több utánjárásért jelentett az autósoknak. A panaszokat gyors intézkedés követte. Az AB elárta postautalványokkal az AFOR benzinkútjait és az Autóklub irodáit.

A CASCO-biztosítást évek óta finomítják. A jégerés okozta károkat megértik. Megszüntették a többszöri karambol utáni önrészesedés-emelést, bevezették a lakócsik és az utánfutók biztosítását, eltörölték a kezdővezetői pótdíjat, bevezették a tartozások ellopása esetén a kártérítést, s a legújabb: megszűnt a tűz esetén, elemi károknál, lopásnál, rablásnál és szélvédőüveg-törésnél a 100 forintos önrészesedés.

Az év biztosítási slágere kétségkívül a külföldi úton történő események elleni védelem bevezetése. Azokban az országokban viszonylag kevés gondot jelent a hirtelen felmerült betegség gyógykezelése, amelyekkel szociálpolitikai államközi egyezményt kötöttünk.

Ahol viszont — ilyen egyezmény hiányában — a költségeket valutában kell fizetni, az állam kifizette eddig, de ennek a jelentős ösz-

szegnek itthon, forintban történő visszafizetése nagy anyagi megterhelést jelentett a magyar állampolgároknak. (Volt olyan eset is, hogy huzamosabb ideig tartó svédországi kórházi kezelésért 200 ezer forintnak megfelelő valutaszámlát nyújtottak be.)

Ezen segít az Állami Biztosító, s ha minden a tervek szerint megy, a turistadíjnyel kezdete előtt sikerül megvalósítani, hogy biztosítással fedezhessék a kiutazók külföldi orvosi költségeit baleset vagy hirtelen megbetegedés esetén.

Még néhány örömhír az autósoknak. Az AB és a Volán megállapodása alapján ezentúl a Volán-gépjárművek vezetői a helyszínen elismerhetik az általuk okozott károkat. A szállítási nagyvállalat példáját rövidesen a többiek is követik.

A másik említésre méltó dolog az, hogy az ügyfél kérelme ezentúl — az eddigi ötézer forint helyett — a gépjármű új árának 20 százalékáig, de legfeljebb harmincezer forintig — terjedhet a számla nélküli kártérítés összege.

Korábban, ha a gépkocsik vadon élő állatokkal ütköztek össze, csak bonyolult és sok esetben kétes sikerű eljárás végén juthatott a gépjármű vezetője pénzéhez. A Magyar Vadászok Országos Szövetségével kötött egyezmény alapján ezentúl az AB megtéríti az összeütközésből származó károkat, ha azokért a vadászárságok jog szerint felelősek.

EMELKEDŐ JÁRADÉK

Az ez évi újdonságokról szóló beszámoló a járadék évi 2 százalékos emeléséről szóló hírral zárjuk. Az eddigi állandó összeg helyett — az 1978 előtt kötött szerződések esetében is — évente 2 százalékkal növeli az AB a járadék összegét.

Az Állami Biztosítónál közel 2,5 millió lakásra kötött szerződést, másfél millió kö-

telező gépjármű-biztosítást, 350 ezer CASCO-t s közel 5 millió élet- és balesetbiztosítási szerződést tartanak nyilván, vagyis majdnem egy egész biztosítás jut átlagosan az ország minden lakosára. Sokan vallják tehát hazánkban az AB jelmondatát: Biztosítás — biztonság.

H. I.

ÍZLETES, JÓ KENYÉR FÖLDESEN

Nemcsak a helybeliek fogyasztják a Hajdú-Bihar megyei Sütőipari Vállalat földesi sütőüzemében készített kenyeret. A kiváló kenyér mindennap asztalára kerül Hajdúszovát, Tetéllen, Sáp, Bakonszeg lakóinak is, és a megye más helységeiből is gyakran eljönnek egy-egy rendezvényre földesi kenyeret venni.

Mi a titka a jó kenyérnek, miért nem panaszkodnak so-

ha a földesi sütőüzem készítőmányaire? Hogyan lehet nap mint nap 30–40 mázsa kenyeret azonos minőségben sütni?

Talán része van ebben a kenyérsütés földesi hagyományainak is, de inkább az itt dolgozó 14 dolgozó lelkiismeretes munkája, országosan kiemelkedő szakmai tevékenysége a válasz a kérdésekre. Az 1963-ban alakult Gagarin Szocialista Brigád-

juk az elmúlt évben országosan először lett a sütőipari szakmában a Szakma Kiváló Brigádjá. Több műszakos, nehéz fizikai munkájuk mellett több száz óra társadalmi munkát végeztek Földesért. A brigád tagjai ott találjuk az MHSZ, a KISZ, a népfőnt, a kertbarátkör helyi vezetői között. Szakmai munkájukat a pontosság, az üzem eredményeit a gazdaságos, takarékos üzemvitel

jellemzi. A napokban kaptak értesítést arról, hogy szocialista brigádjuk arany brigád-érmet érdemelt ki ismét.

A 2 és 3 kilós kerek házi kenyér jó ízét a gondos sütemény technológia adja meg. Ezt két különböző hőfokú kemencében érik el.

Képzünk: A két kemencébe átrakják a kenyeret.

2. A sütőüzem boltjában. (Fényképezte: Péter Imre)

A szocialista magyar társadalom születése

8 VÁROS ÉS FALU

Egészségesebb települési szerkezet

Már utaltunk arra, hogy általában Kelet- és Középkelet-Európában, így Magyarországon is, a kapitalista fejlődés megkérdőjelezése és korlátozottsága lényegesen erősebben konzerválta a város és a falu különbségét, mint az a nyugat-európai fejlődésben történt, és a szocialista építés kezdeti időszakában a nemesi-úri és a polgári társadalom kettőssége helyébe a falusi és a városi társadalom kettőssége lépett.

A város és a falu termelési viszonyai közötti különbség felszámolásában mindezekelőtt két tényező játszott döntő szerepet. Egyfelől a mezőgazdaság szocialista átstrukturálása, amelynek következtében a falusi társadalomban is uralkodóvá váltak a szocialista termelési viszonyok, másfelől pedig a feszített ütemű iparfejlesztés, amely a falusi lakosság jelentős részét az iparba vonzotta, és ennek következtében „városi dolgozóvá” tette, azonban lakóhelyük továbbra is a falu maradt. Ennek következtében ma már a falusi lakoson belül is kiemelkednek azok a mezőgazdaságban dolgozók, és a falusi népességben belül a városi népességhez hasonló arányúvá vált a munkásszám. Míg országosan az aktív keresők 57,1 százaléka tartozik a munkásszámhoz, addig ez az arány a községi aktív keresők között kerekén 55 százalék.

Ennek ellenére közel sem mondhatjuk ma még, hogy a városi és községi népesség társadalmi összetétele kiegyenlített. A különbséget azonban nem a munkásszámhoz tartozók aránya adja. A városok és a községek társadalmi szerkezete közötti különbség inkább abban mutatkozik meg, hogy a városokban — különösen Budapestben — sokkal több a szellemi foglalkozású, mint a községekben, ezzel szemben Budapestben lényegében nincs, a vidéki városokban pedig elenyésző kisebbséget alkot a termelőszövetkezeti parasztság. Bizonyos különbségek a munkásszámhoz tartozók területi elhelyezkedésében is vannak, és pedig nemcsak abban, hogy a mezőgazdasági munkások túlnyomó részben községi lakosok, hanem abban is, hogy a szakmunkások inkább a városokban, a betanított és segédmunkások inkább a községekben összpontosulnak.

A települési szerkezet megváltozása az egyenlőtlenségek között meg kell említenünk még a magyar településszerkezet két további jellemzőjét is. Az egyik Európa legtöbb országától megkülönböztető jellemző, hogy a népesség igen nagy része, mintegy 20 százaléka tömörül a fővárosban, és Magyarországon a többi város nemcsak a lakosság száma, hanem a városiasodottság szintje, a lakosság összetétele és társadalmi helyzete tekintetében is különbözik a fővárostól.

látható időben nem fogják elérni).

Elsősorban öt városra összpontosítjuk a fejlesztést, amelyek Budapesttől körülbelül egyenlő távolságra, félkör alakban helyezkednek el (Győr, Pécs, Szeged, Debrecen, Miskolc). Ezek a kiemelt nagyvárosok a fővárossal együtt a centrumát jelentik az ország hat tervezési-gazdasági körzetének, amelyek a közigazgatási jellegű megyerendezés mellett a regionális tervezés egységei. Hazánkban ugyanis az ország kis terület ellenére még mindig vannak — bár éppen az elmúlt 15 évben jelentősen mérséklődtek — a regionális különbségek. Pusztán példaként említhetjük meg, hogy az ország keleti felén levő megyék infrastrukturális ellátottsága jelentősen elmarad az ország nyugati felén levő megyéktől. Ez azonban már egy újabb magyarországi sajátossággal is összefügg.

A tanyaprobléma

A településszerkezetével kapcsolatos különleges probléma Magyarországon a tanyai népesség helyzete is. A tanyák, amelyek különösen a 19. században fejlődtek ki Magyarországon egyes részein, elsősorban az Alföldön, egyedülálló lakó- és gazdasági épületek, amelyek a hajdani egyéni parasztagadások földjeinek közelében helyezkedtek el. A tanyai település előnye volt a megművelendő földek egyszerűbb megközelítése, és jobb lehetőségek kínálkoztak az állattartásra is. A legutóbbi népszámlálás idején 1970-ben az ország lakosságának mintegy 6 százaléka volt tanyai lakos.

A tanyai népesség sok vonatkozásban hátrányosabb körülmények között él. Rosszabb a közművesítés, távol vannak az iskolák, az orvosi rendelők stb. A tanyai hátrányos helyzete miatt az elmúlt évtizedekben sokszor felvetődött az a célkitűzés, hogy a tanyavilágot rövid időn belül felszámolják.

Valóban gyors ütemű volt a tanyai népesség csökkenése. (1949-ben még a lakosság mintegy 20 százaléka élt tanyán), az ország egyes részein azonban meglehetősen nagy életképességet mu-

latnak a tanyák. Elsősorban ott, ahol intenzív szőlő- és gyümölcsstermelés folyik a tanyák körüli háztáji földeseken és szakszövetkezeti gazdaságokban.

Ugyanakkor a szocialista mezőgazdasági nagyüzemek is kialakítanak új külterületi lakóhelyeket, amelyek bizonyos vonatkozásban hasonlítanak a tanyához: a települések belterületén kívül szerveznek üzemegységeket, ahol bizonyos népesség állandó jelleggel lakik. Az ilyen tanyai és szocialista nagyüzemekkel kapcsolatos külterületi népesség feltehetően a jövőben még hosszabb ideig fennmarad, ezért a lakóhelyek infrastrukturális ellátásának fejlesztése, az ottani életkörülmények javítása szükséges.

Szocialista építésünk 30 évében tehát jelentősen csökkent a város és a falu közötti osztályjellegű egyenlőtlenség, azonban települési szerkezetünk még ma is viszonylag jelentős társadalmi különbségeket, egyenlőtlenségeket hordoz, és hazánk lakosságának fele a ma még hátrányt jelentő községi lakosok közé tartozik.

Kolosi Tamás

Következik: 9. NYITOTT ÉS MOBIL TÁRSADALOM

Fesztiválról fesztiválra Először tőkés országban

1959. július 24-én, pénteken színpompás felvonulás és nagygyűlés színhelye volt Budapesten a Köztársaság tér. Több ezer fiatal gyűlt itt össze, hogy búcsút vegyen a bécsi VIT-re utazó magyar küldöttségtől. A delegáció tagjai e szavak kíséretében indultak az osztrák fővárosba:

— Sokféle emberrel találkoztok majd, akik nem ismerik és nem értik a mi életünket, sok mindent nem értenek egyet velünk. Tényekkel, érvekkel, saját életetek példájával ismertessétek meg velük népünk és ifjúságunk életét.

A térre ezután futott be a 21 tagú VIT-staféta. Kezükből kopjafákat tartottak, amelyeket az ország minden táján színes szalagokkal díszítettek fel a városok és a falvak fiataljai.

Ezen a napon már jó néhány ország küldöttsége Bécsben tartózkodott. A fesztivál megnyitójának idejére, július 26-ra az előkészítő bizottság sajtóértekezletén elhangzottak szerint több mint 16 ezer küldött és sok ezer látogató érkezett a helyszínre. Hétezeren jöttek Nyugat-Európából, negyven képviselték a kelet-európai országokat. Ezerháromszázan jöttek el Dél-Amerikából, hétszáz az USA-ból. Több ezren képviselték Új-Zéland, Ázsia, az arab államok és Afrika népeit.

A sajtótájékoztatón dokumentumokkal bizonyították, hogy számos szervezet nagy erőfeszítéseket tesz a találkozó meghiúsításáért. A Hajdú-bihari Napló egyik július eleji tudósításában is olvasható, hogy „lapjelentések szerint Majna-Frankfurtban a bonni kormány anyagi és politikai támogatásával központi szervezett zavaró akciók összehangolására. A központi

A harmadik világ országaiak küldöttei Bécsben

szerv vezetői: *Tragubov orosz fehérgárdista emigráns, Gita Bauer, egy neofasiszta szervezet titkárnője és Sagner nyugatnémet örnagy, Strauss bonni külügyminiszter tanácsadója a lélektani hadviselés kérdéseiben.*

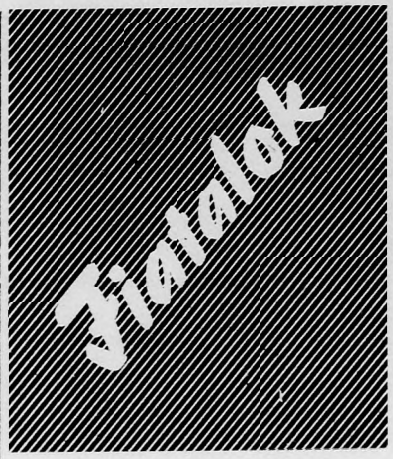
Az osztrák hatóságok képviselői ezzel szemben hangoztatták, hogy garantálják a minisztertanács bejegyzésével Bécsben tartandó hetedik VIT zavartalanul. Ennek is köszönhető, hogy a fesztivál nagyszerűen sikerült. Minden ellenpropaganda dacára a bécsiék tizezerre mentek el a megnyitóra, s Bagdad, Kujbisev és Varsó fiataljai esténként valcertantultak, és a Kék Duna kerinygót dúdolták.

A fesztivál napjaiban egymást váltották a baráti találkozók, eszmecserek, műve-

zeti műsorok, sportrendezvények. Karnevalt rendeztek a Präterben (a bécsi vidám parkban), békemenet haladt át az osztrák főváros főútján. A felvonulók között ott voltak — először a fesztiválok történetében — a szabad Kubaba küldöttei. Messziről meg lehetett őket ismerni, sárga kalapot viseltek. Legtöbbjük kubai zászlóval és Fidel Castiro arcképével díszítette sombreroját.

A magyar fiatalok hivatalos és nem hivatalos találkozókon számos nemzet ifjaival beszélgettek. Tanácskozáson vitatták meg a tudomány, a technika fejlődésének kérdéseit, az ifjúság és a kolonializmus problémáit. A kiragadott témák is jelzik: a VIT-en jól tükröződtek a világban végbement változások.

D. L.

A Debreceni Orvostudományi Egyetem is munkaerő-gondokkal küszködik, főként segédmunkásokban, segéd-ápolónókban van hiánya.

Mit tehet egy oktatási intézmény ez országosan is jellemző jelenség ellen? A válság első hallásra kézenfekvőnek tűnik: mozgósítja belső erőit, ésszerű szervezéssel beveti tartalékait. Igen ám, csak hogy az egyetemen egyenlő hangsúllyal, párhuzamosan folyik az oktatás és a gyógyítás, az említett tartalékokat egyedül csak a hallgatók soraiból „bányászhadják” ki, ami nem kevés szervező, mozgósító munkát igényel.

A jelentős orvosképző intézményben mégis megoldották a munkaerő-gondokat. A hallgatók önszántukból vállalták az éjszakai ügyeletelket, nem egy esetben takarítási munkákat. Pozitív, őszinte szándékaik vannak: az óriási követelményrendszer mellett szívesen elvégzik a nem csekély társadalmi munkát is.

Mindezt a dr. Karmazsin László egyetemi tanárral, oktatási rektorhelyettesel folytatott beszélgetés legegyszerűbb hallottam, amolyan indító, motiváló témaként. A továbbiakban tájékoztatót még — ez volt beszélgetésünk elsődleges célja — az 1977/78-as oktatási év első félévének tanulmányi, kulturális eredményeiről. Azért is aktuális erről a rövid időszakról bővebben szót ejteni, mert egyáltalán képet adhatunk az egyetemen folyó oktatás jelenlegi állapotáról, az esetleges belső gondokról, örömről.

— Általában hogyan jellemzőnek az említett félévet, milyen sajátos következtetéseket vontak le a jövőre nézve?

— Mindenekelőtt le kell szögezni, hogy évről évre nőnek a követelmények, a hallgatóknak egyszerre több irányú tevékenységet kell folytatni. Erre a félévre is jellemző az előző években el-

Mérlegen a félev és a hallgatók

A DEBRECENI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEMEN JÁRTUNK

is inkább, mert korábban ez is gondjaik között szerepelt.

— Így van, kár lenne tagadni, ám sokat léptünk előre — a kollégium kezd „talpra állni”. Elkészítettük a kollégium új szervezeti és működési szabályzatát és házi rendjét, meghatároztuk az alapközfőségek szervezésének módját, valamint új nevelési tervet készítettünk. Örömmel számolhatok be arról is, hogy végérvényesen rendet teremtettünk a menzán. A külföldi hallgatókkal való jó kapcsolat módját is megtaláltuk, ez is lényeges szempont. A fejelemlyi helyzet igen jónak mondható. Sürgető gondunk az I. számú kollégium rekonstrukciójának mielőbbi megkezdése és a szakcsoportok tevékenységéhez szükséges helyiségek biztosítása.

— A hallgatók kulturális tevékenységét hogyan jellemeznék?

— Rendkívül lényeges kérdésnek tartjuk ezt is. Elégedettek lehetünk a passzív szervezésű rendezvények látogatottságával (tárlatok, koncertek), viszont a tevékeny kulturális élet (vitaestek, önálló szervezésű találkozók) annál gyengébb. Persze hajlamok vagyunk hamar elmarasztaló ítéletet mondani, úgy, hogy a valódi éleket megkerüljük. Az imént a fokozott terhelésről beszéltem. Hogy még érthetőbb legyen, amit mondani szeretnék, a harmadik évfolyam (200 fős) példáján szemléltetem. A hallgatószám mintegy 30 százalékanak folyamatos, kitartó, nemegyszer erejét majdhogynem meghaladó tanulmányi munkára van szüksége — tehát minden energiáját lekötő a tanulás. Hasonlóan 30 százalék élénk tudományos diákköri tevékenységet folytat — ez a réteg minden szabad idejét a kedvtelésre fordítja. Marad újabb 30 százalék, aki aktív nem elheti ki kulturálódási igényeit. A kisebbség — az a bizonyos maradék 10 százalék — átlagon felüli képességekkel rendelkezik, mindent gyorsan és jól véggez el, ahogy mondani szokás: a kisujjából ráz ki. Meg egyszerű hangsúlyozni kívánom: ma már nem elegendő csupán a kollokviumokra készülni, a félévi vizsgák előtt „rákapcsolni”. Folyamatos, rendszeres évközi munka árán szereshető meg az orvosi diploma. Ezt is figyelembe kell venni, amikor a hallgatók kulturális igényeiről beszélünk.

— Végeztél: számszerűen is tegyük mérlegre a félévet, képletesen szólva: vegyük bonckés alá az eltelt néhány hónapos tanulmányi időszakot.

— Az adatok, információk begyűjtéséhez felmerülhetlen segítséget nyújt az évfolyamfőnöki rendszer, amelyet a pártszervezetek kezdeményezésére hoztak létre. A beérkezett jelentések alapján elmondhatom, hogy az évközi munka folyamatossága, rendszeressége kielégítő, a csoportpatronusok aktív, önzetlen tevékenységet folytatnak. Az előadások látogatottságának mértéke arányos — a hallgatók által megítélt — előadás színvonalával. A gyakorlati munkával nemcsak mi vagyunk elégedettek, hanem a hallgatók is. A jegyzetellátottság egyes évfolyamokon nehézségekbe ütközött, ezen a jövőben változtatni kívánunk, természetesen a lehetőségeinkhez mérten. A vizsgaeredmények viszont azt mutatják, hogy még mindig nem mindenütt veszik eléggé komolyan a követelményeket: az egyetemi átlageredmény 3,51, az előző évben 3,54 volt. A munkásosztályhoz és a szövetkezeti parasztszázhoz tartozó fizikai dolgozók gyermekeinek átlaga az elmúlt félévben 3,46, tehát megközelítően egyenlő szintet mutat az osztálytaggal.

— cs. — n.

Kiss Dezső Péter

Náthás védőbeszéd

Széggyen ide, széggyen oda, eddig még nem voltam előadói esten. A legutóbbira azonban a város minden pontján szétszórt hatalmas plakátok felhívták a figyelmemet. A program valóban jónak ígérkezett. Haumann Pétert kiváló fiatal színésznek tartom; őt vártuk.

Az előadói este a Pódium teremben került sor. A Pódium terem pedig rossz hely. Hogy komoly rendezvényt élvezhessünk itt, ahhoz túl piszkos, rendezetlen, és a székek is recsegnek. Főképpen ez az utóbbi bosszantó, hiszen még a legdrágább részeket is elnyomta a folytonos és idegesítő széksikorgás. Azt pedig még a legjámoribb műélvezőtől sem várhatják, hogy cövek módjára üljön másfél óráig. Nehéz elhinni, hogy ez a helyiség a művészek, irodalmi színpadok és kiállítások állandó otthona!

Negyedórás „hatásszünet” után tapsolhattunk a nagyszerű művész színre lépésének. Szemmel láthatóan rosszul volt, a szeme könnyes, az arca sápadt. Ez persze magány, csak annyiban tartozik a nézőkre, amennyiben ez növeli vagy csökkenti a produkció színvonalát. Haumann remekül azonosul szerepével. A Hószakadás katonatisztjétől a Brecht-darab Kust Wejtjég minden alakítása élethű volt, s most is olyan Szókratészszel találkozunk, aki foggal-körömmel küzdött életéért törhetetlen igazsága tudatában. Haumann éri a lényegét, és finom érzékkel hangsúlyozza. Elhitheti a közönséggel, hogy a nagy filozófusnak joga van az élethez, a megbecsüléshez. Még az irodalomban kevésbé járatos néző is elvezette a műélvezethez.

Az adottság és a rátermettség tehát nem hiányzott. Az ígéretes művészetet mégis megzavarta, hogy a művész nem tanulta meg Platón csodálatos szövegét.

Az esten egyébként még egy közreműködő fel lépett. Találkozhatunk Mezei Andrással, aki az Élet és Irodalom hasábjain már bebizonyította, hogy költőként maradandóbbat alkot.

Veress Pálma

Kiállításrendezőők

Vándormadarak. Munkájuk újabb és újabb városba szóltítja őket. Bejárják az országot. Hétköznapiokon kiállításokat rendeznek az ország különböző múzeumaiban, hét végén, ha tudnak és ha van kihez, hazamennek, hogy hét-főn ismét elkezdjék vándoréletüket. Előfordul, hogy egy hónapig is egy helyen vannak. Hazautazásuk is költséges, mert felettis szervük csak minden második útjukat téríti meg. Szerencsés helyzetben van az a csoport, amelynek tagjai egy városban laknak, és valamelyiküknek autója van. Össze-

A Déri Múzeumban régészeti kiállítás készül, amely szervesen illeszkedik a várostörténeti kiállítás már meglévő anyagába. Három fiatal kiállításrendező technikus dolgozik a vitrineken, amelyekben majd meglevelednek a környék több ezer éves múltja. A Központi Múzeumigazgatóság kiállításrendező osztályának dolgozó. Mindhárom budapestiek. Egyikük ragaszkodott a névtelenséghez, társa sem volt hajlandó beszélni önmagáról és munkájáról.

Pálos Péter a harmadik, huszonöt éves. Két szakmája van. Elvégezte a gépszerező szakközépiskolát, majd utána puskaműves ipari tanuló lett. Egy éve dolgozik kiállításrendezőként, előtte a Mezőgépjelző Kutatóintézetben volt szerkesztő. A továbbtanulásra nem ösztönözte semmi, a képzettségének megfelelő legmagasabb beosztást és az azzal járó fizetést kapta. Szerinte ez volt a plafon. Nem sokáig bírta a kötött munkaidőt,

mozgalmasabb, izgalmasabb elfoglaltság után nézett. Így lett kiállításrendező. Persze kiállításrendezőként is sokat kell tanulni. Különböző anyagfajtákkal, számszámokkal dolgoznak, gyakran konzultálnak szakemberekkel. Munkájuk nagy részét csak kézzel végezhetik. Ha tetszik, ha nem, csinálniuk kell, amit a művészeti vezető előzőleg megtervezett. Ennek ellenére sok függ az esztétikai érzéküktől. Nem mindegy, hogy az előző megtervezett vitrinek hogy mutatnak, mennyire harmonizálnak az összképpel.

A kis csoport másik tagja érettségi után rögtön beállt kiállításrendezőnek. Képző és iparművészeti szakközépiskolát végzett. Tetszett neki a változatos munka, tehetséget is érzett hozzá. Egyikük sem akar több évet eltölteni ebben a munkakörben. Mivel nincs lehetőségük továbblépni ezen a területen, ugródeszkának tekintik csupán jelenlegi fog-

dobják az üzemanyagköltséget, és pénteken hazaindulnak. Aki családot akar alapítani, jobb, ha be sem áll közéjük. Ha valaki nem ismeri a munkájukkal járó bonyodalmasakat, az csupán a kötetlenséget, az izgalmas életmódot, a kalandokat, a művészetek közelében éleést fedezi fel ebben a mesterségben. Amit csinálnak, szerintük még szakmának sem ismerik el. Több, ugyanakkor kevesebb is annál. Nem követel képzettséget, de rátermettséget és esztétikai érzéket feltétlenül.

lalkozásukat. Egyikük malszék akar lenni, míg társa belsőépítészeti szeretne tanulni az Iparművészeti Főiskolán.

A kiállításrendezői törzsgárda pár emberből áll. Megrögzött aglegények. Ha hinni lehet nekik, nem hiányzik nekik a család. Olyan ez a munkaterület, mint az átjáróház. Nagy a fluktuáció. Jönnek és mennek az emberek. Munka közben soha sincsenek megelégedve azzal, amit és ahogyan csinálnak. Munkájuk örömeit akkor érzik, ha elmennek egy múzeumba, amelyben ők rendezték a kiállítást, és a vendégeknyvből lapozva elismerő szavakkal találkoznak. Ők mindig a háttérben vannak, a névtelenségben. Ezért lett volna jó, ha mindhármuk nevét közölhetjük volna. Már csak azért is, mert ők készítették a Déri Múzeum igen jól sikerült várostörténeti kiállítását és a Nemzeti Múzeumban a korona vitrinjét.

Babits nek új...
duló, h...
rozat el...
tebb Ba...
Ez a...
képest...
bővebb...
lett érde...
nek me...
múltán...
adás —...
megörzi...
Ez az a...
már Ba...
akkor i...
költőni...
adása u...
ket, de...
zetét is...
Valame...
nyomás...
sük sor...
S valób...
Hogy i...
Gyula...
önnyilk...
sok iza...
ad. Er...
együtt...
kor írta...
kinthet...
ható, m...
Mégha...
het mi...
sen a...
munká...
Am...
műveit...
híven...
Szépiro...
szór je...
postakö...
mennye...
fenm...
lenne k...
alább...
deti kö...
zadunk

Em

Iro

Bizonyá...
zással olv...
nek a cím...
volt? Nag...
vastam K...
kesés a d...
szágra ki...
társ 1977...
mában. E...
arra, hogy...
nyuló em...
Mihály Ir...

Amikor...
megalaku...
harmadé...
Nagyon s...
Áts Józse...
akit az if...
elnöknek...
hetséges...
sokat tart...
gymban...
verseit. E...
rette, egy...
bő Kálma...

Azért k...
ban elmon...
létessem...
vitákba...
bekapcsol...
lasztottuk...
hogy Ady...
Az Ady...
irodalmi...
jól emléke...
széles k...
megjelen...
Aron, a f...
dek Elek...
csak akk...
kor irod...
hirdetett.

Néhány...
ember 19...
totta Deb...
Mihály I...
Haladó...
volt, de...
ság váro...
társaságt...
vélemény...
kai kér...
két köz...
ló csopor...
zervatív

Fegyverek OLVASÁS KÖZBEN

Babits Mihály összegyűjtött verseinek új kiadását olvasom. Egy most induló, huszonnégy kötetre tervezett sorozat első kötetét, az eddigi legteljesebb Babits-versgyűjteményt.

Ez a könyv az 1968-as példányomhoz képest több mint száz költeménnyel bővebb, s a szövegek pontosítása mellett érdeme a művek keletkezési idejének megjelölése is. A harminchétféle év múltán immár végre csaknem teljes kiadás — a korábbiakhoz hasonlóan — megőrzi az eredeti kötetek szerkezetét. Ez az, ami elgondolkodtat: ha meg lenne már Babits kritikai kiadása, így lenne-e akkor is? Ugyanis szokássá vált, hogy költőink munkáinak szövegkritikai kiadása után nemcsak a pontos szövegeket, de az akadémiai kiadások szerkezetét is átveszik a népszerű kiadványok. Valamennyi sorozatban, minden utánnyomásban esztendőnként s keletkezésük sorrendjében szerepelnek a művek. S valóban izgalmas is látni például azt, hogy hogyan fogyott a vers Juhász Gyula utolsó éveiben 1937. április 6-i öngyilkosságáig, s az időrend követése sok izgalmas összevetésre is alkalmas ad. Erdemes például az életrajzzal együtt figyelni, melyik költeményét mikor írta József Attila — hiszen az áttekinthető kötetekből azonnal megtudható, melyik írás mikor is keletkezett. (Még ha a kronológiai pontosság nem lehet minden esetben bizonyos, különösen a kiadatlan, dátummal nem jelölt munkák esetében.)

Am most, amikor Karinth Frigyes műveit az ő eredeti kötetbeosztásaihoz híven, pontos szövegekkel adja közre a Szépirodalmi Könyvkiadó, s amikor először jelent meg az *Utazások a vörös postakocsin* címmel Krúdy Gyula valamennyi összetartozó regénye az ő fennmaradt tervezete szerint, érdemes lenne költőink összes verseinek is legalább egyik sorozatában követni az eredeti kötetbeosztásokat. Persze a mi századunkban gondolkodom, s úgy hiszem,

nem lenne nagy munka a csak a kritikai kiadásokban szereplő verseket elkülöníteni a költők által kötetbe foglaltól. Olyanfajta rendszer szerint, ahogy a mostani Babits-kiadás felépül. Tudom, hogy aki nem tanulta meg becsületesen József Attila kötetcímét, csak tanulmánykötekből, s az idő múltával egyre nehezebben hozzáférhető régi példányokból tanulhatja meg, s csak így tájékozódhat a József Attila szándéka szerinti szerkezetekben. Juhász Gyula kritikai kiadásakor pedig folyt is vita arról, amiről most beszéllek: az akadémiai kiadás nagy előnye mellett hátrányt is jelent, az eredeti versrendezések felbontását, ezért helytelen, ha nem egészíti ki másféle, a költők által kialakított szerkezeteket őrző kötet.

Régebbi irodalmunk kutatóinak nem kis büszkesége lehet, hogy bár Csokonai szövegkritikai kiadásának még csak az első kötetét jelent meg, de van a tudományos igényeket megközelítő teljességgű Csokonai-kiadásunk a Magyar Remekírók első két köteteként, s fakszimilében azokat a könyveket is olvashatjuk, amelyeket még a költő adott ki, vagy rendezett sajtó alá. Aki ismeri a kettő közötti különbséget, tudja, más hatású az eredeti Csokonai-kép, s hogy nagy élmény olvasni a Vargha Balázsnak köszönhető hét kis másolatkötetet.

Tizenkilencedik századdal foglalkozó irodalomkutatóinknak is becsületére válna, ha Petőfi eredeti kötetének is lenne fakszimile-kiadása. Nem is annyira az egy-egy nagyobb művet tartalmazó könyvek miatt, de jó lenne, ha minél többen tudhatnánk, mi is jelent meg annak idején a Szerelm gyöngyei, a Serelem gyöngyei, vagy a Felhő című kötetekben s a többi első kiadású Petőfi-könyvekben, amelyeknek sokan csak első oldalát ismerhetjük fényképről az Irodalmi Lexikonból.

Csontos Sándor

MIT ÉR AZ EMBER, HA VERES PÉTER?

Bata Imre: Veres Péter alkotásai és vallomásai tükrében

Huszdik századi irodalmunk és közéletünk rendkívül érdekes és vonzó egyénisége volt Balmazújváros nagy fia, megénk szülője: Veres Péter. 1970-ben bekövetkezett halála óta egyre gyakrabban éreztük hiányát annak, hogy századunk második-harmadik negyedének erről a kitűnő személyiségről régi volt összefoglaló kézikönyv, amely életének és munkásságának bemutatásával pótolta volna azt a vesztésüket, amely távozásával bekövetkezett. Igaz, sokan örülnek róla valamilyen emléket, legalább egy irodalmi est, könyvnap, dedikáció, pár soros levél vagy éppen egy régi választási nagygyűlés kapcsán, mégis megnyugtató számunkra, hogy végre a kezünkben van egy könyv, amely — ha egyes részleteiben olykor csupán pár tangerem is — összefoglalja a legfontosabb tudnivalókat róla és életművéről.

A könyv írója nem megyünk szülője, de erős szálat fűzik hozzá: az egyetemi évek és a pályakezdés örömei és kudarcai. Veres Péter nem mindennapi alakjának felidézéséhez a könyv megjelenése előtt a részletmunkák hosszú sorát tette közzé az Alföld, a Tiszatáj és más irodalmi folyóiratok hasábjain az író pályájának egyes szakaszaival vagy az életmű egyes kötetivel kapcsolatban. Bizonyos értelemben ezekből az értekezések-

ből állt össze a kötet, ha helyenként módosult is a tanulmányok szövege a könyv végleges formájában.

Az Arcok és vallomások Veres Péter-kötete rendhagyó darabja a sorozatnak, amelyben főleg a XX. századi író- és művészvilág nagyjait idézik meg a kötetek szerzői. Bata Imre könyve nem annyira életrajz-központú, mint általában a többi kötetek, pedig a sorozat célkitűzése szerint ez volna az elsődleges szempont. Persze igaz van a szerzőnek abban, hogy Veres Péter életének minden jelentős mozzanata benne van írásaiban, semmi sem indokolta volna annak pusztán reprodukálását. Csak hogy Veres Péter műveinek elolvasására nincs is módja és ideje mindenkinek, továbbá hasonló bizonyossággal állíthatjuk, hogy Móricz Zsigmond élete is ugyanúgy benne van műveiben, mint a Veres Péteré, a sorozat Móricz-kötetét írója, Vargha Kálmán mégis alaposan felhasználta azokat az életrajzi utalásokat, idézeteket, amelyek a Móricz-művek nyújtottak számára. Bata Imre azonban az olvasmányosságot, az életrajzhoz illyőbb oldottságot feláldozta annak érdekében, hogy megörjölje az író belső fejlődésének törvényszerűségeit. Így a szerző Veres Péter „életművének belső logikáját” kísérli meg könyvében felfejteni.

A műelemzések sorát a megjelenés időrendjében az Alföld parasztságával kezd, pedig logikusan tulajdonképpen a Számadás a nyitó mű életrajzi vonatkozásban. „A Számadás a személyiséget definiálja, az Alföld parasztsága a közösséget, amelyhez Veres Péter tartozik.” Sokszor leirták már, milyen olvasmányélmények tették íróvá Veres Pétert, de hogy tulajdonképpen azért lett író, mert nem lehetett igazi forradalmár, arra Bata Imre mutatott rá a Számadás alapján: „a politikai mozgalmak lanyhulása idején szánja rá magát az irodalomra” (74. o.). A forradalmárnak induló, de a forradalmi mozgalmaktól elszigetelődött Veres Péter az irodalom világában talált magára, de többször is kísérletet tett a politikai mozgalomba való bekapcsolódásra. A Szocializmus-nacionalizmus és a Mit ér az ember, ha magyar? című könyveiben mintegy politikai elképzeléseinek ideológiai megalapozására készült. Minthogy azonban a munkásmozgalomtól elszigetelődött, nem is találhatta meg a helyes utat. Ismételt visszajertése az irodalmi világba eljutott írói munkássága első csúcsaihoz a gyepsori novellákkal és a Szűk esztendővel.

A gyepsori novellák a legszegényebb falusi agrárproletariátus életének bemutatásával új szintet jelentettek a parasztság ábrázolásában. Olyan novumot hozott Veres Péter a magyar irodalomba ezekkel a novellákkal, mint Móricz Zsigmond annak idején a Hét krajcár kötetével. Veres Péter novelláiban semmi sincs a falu idilli világból; a napszám vagy cselédelember életében örökké felhős az égbolt. A klasszikus novellaszerkezetet is hiába keressük ezekben az írásokban, mert az élet egyhangúságát itt nem színezték váratlan bonyodalmak, legfeljebb olyanok, amelyek nem sok jót jelentettek az ember számára. A Családi kör egy napszámossal napi életének ábrázolása, az Ebéd a Gyepsoron pedig a mindennapi ebéd elkészítésével kapcsolatos gondokat mutatja be. Váratlan esemény tör meg a falusi élet egyhangúságát a Hazajött a húgom, a Kis kondás, a Vasúti szerencsétlenség cselekményében.

Két év eseményeit mutatja be a Szűk esztendő. Az Alföld parasztságában bemutatott rideg paraszti világ ábrázolása ez az életrajzi könyv a szépirodalom eszközeivel.

A felszabadulás meghozta Veres Péter számára a politikai életbe való aktív bekapcsolódás lehetőségét. Ekkor mutatkozott azonban meg az, hogy a lángelme a balmazújvárosi magányban író lehet, de a történelmi fejlődés élönalig vezető politikusi nem. Bár több országos feladatot (földosztás, az Alföld fásítása) jól oldott meg, a Paraszti jövő című könyvében kifejtett nézeteivel ellentétbe került az MKP, a szocializmus parasztpolitikájával. A politikusi Veres Péter ismét visszavonult az irodalom sáncaiba, és hirtelen nagy fejlődésen ment keresztül világnézetileg. A termelőségvetkezeti parasztság életének rajza a Suli Kis Varga, Dankó János, Próbátétel című novellákban a szocializáló mezőgazdaság problémáinak remekbe sikerült megragadása volt, miáltal új irányzatot indított el az irodalomban a parasztság életének ábrázolásában. Nem kisebb művek jelzik ennek hatását, mint Szabó Pál Új föld, Asztalos István Szelő fűvelatlan nem indul, valamint Sarkadi Imre Gál János útja című regénye. A Pályamunkások keretes elbeszélésköte a vasúti krampacsolók eddig nem ismert világát fedezte fel az irodalom számára. A fizikai munka poétikus szépségű ábrázolása a Próbátétel után a második Kossuth-díjat hozta meg neki. Az ezután következő közel két évtized Veres Péter pályájának alkotásokban, írói sikereiben folyó felfelé ívelő gyönyörű korszaka volt. Csak a kötetek címeivel tudjuk jelezni azt a rendkívüli munkatempót, amit a Magyar Írók Szövetségének elnöke diktált magának: Laci, Almáskert, Rossz asszony, A kellenet leány, továbbá az önéletrajz kétféle változata, egyfelől a Számadás folytatásaként az ország útján és az Őszi változatok, másrészt a Balogh család története regénytrilógia. Mindezek persze — a felsorolás korántsem teljes — csak a szépirói tevékenységének állomásai, a népben, nemzetben gondolkodó publicista kötetek ezekhez tartoznak: Útközben, Olvasónapló, Szülőházam, Hortobágy mellyéke, mint a Falusi krónika folytatása, Történelmi jelenlét stb.

Bata Imre könyve szigorúan mértékelt. Nem ismétel meg az elkapott közhelyeket a „balmazújvárosi autoidotakta, parasztfiró”-ról nem teszi meg Veres Pétert a magyar parasztság klasszikusának, nem beszél epikájával kapcsolatban shakespeare-i, tolsztoji méretekről. A tárgyilagos, kritikus állásfoglalás jellemzi, bár gyakori azért nála a témával kapcsolatos érzelmi melegség is. Néhány esetben nyelvújító tevékenysége is jelentkezik, de az új szavak még eléggé szokatlanok, például „az elmélkedés nem szervül a tapasztalati tudással.” (38. o.) „az osztályharc csihadása idején szánta rá magát az irodalomra” (74. o.) stb.

Mit ér az ember, ha magyar? — tette fel Veres Péter a kérdést Ady után egyik könyvének címeiben. Mit ér az ember, ha Veres Péter? — tette fel önmagának is gyakran a kérdést, amelyre íme itt a válasz — Bata Imre könyve. Bizonyára a kötet ösztönzője lesz újabb tanulmányoknak, könyveknek, mert Veres Péter gazdag, sokirányú tevékenysége megérdemli a további vizsgálódásokat.

Kovács Antal

Emlékezés a debreceni Babits Mihály Irodalmi Társaságra

Bizonyára sokan csodálkoznak olvasva ennek a cikknek a címét: hát ilyen is volt? Nagy érdeklődéssel olvastam Kardos László Emlékezés a debreceni Ady Társaságra című írását a Korárs 1977. évi decemberi számában. Ez a cikk készített arra, hogy felidézem halványuló emlékeimet a Babits Mihály Irodalmi Társaságról.

Amikor az Ady Társaság megalakult Debrecenben, harmadéves „prepa” voltam. Nagyon szerettem Adyt, ezt Áts Józsefnek köszönhettem, akit az ifjúság önképzőköri elnöknek választott. Ez a tehetséges fiatal ember előadásokat tartott Adyról a kollégiumban, szavalta a költő verseit. A tanári kar nem szerte, egyedül Gáborjani Szabó Kálmán állt mellette.

Azért kellett ezt elöljáróban elmondanom, hogy szemléltessem azt, hogy az Ady-vitákba a főiskolai ifjúság is bekapcsolódott. Aszerint választottuk meg barátainkat, hogy Ady híve-e vagy sem. Az Ady Társaság minden irodalmi estjén ott voltunk, jól emlékszem még, amikor széles karimájú kalapban megjelent a fiatal Tamási Áron, a fehér szakállú Benedek Elek. A Csokonai körrel csak akkor hallottunk, amikor irodalmi pályázatokat hirdettek.

Néhány tollforgató fiatalember 1929 telén megalapította Debrecenben a Babits Mihály Irodalmi Társaságot. Haladó szellemű társaság volt, de hát a „maradandóság városában” éltünk, így a társaságban megosztottak a vélemények irodalompolitikai kérdésekben. Rövidesen két különböző nézeteket valló csoport jött létre. A konzervatív irányzat vezetője

Nagy Sándor lett, aki nem annyira tehetségesével, mint inkább magyaros ruhájával tűnt föl a városban. A haladó és modern irányzat hívei a baloldali újságíró, Demjén Józsefnek választották meg elnöknek. A társaságnak ez a része folytatott irodalmi tevékenységet. Levelet írtunk Babits Mihálynak, engedélyezze, hogy társaságunk az ő nevét vegye fel. A költő örömmel beleegyezett. (A levél elkallódott.)

Nagy segítségünkre volt a Tiszántúli Hírlap akkori szerkesztője, Vághy Benyovszky Pál szakszerű tanácsaival, műveink publikálásával. Az ő fáradságtalan munkája nyomán jelent meg Debrecenben az Alkotás című szépirodalmi és kritikai folyóirat. Az első számában Herczeg Ferenc Lánszki motor, a másodikban Csathó Kálmán Miért nem ment hozzá nagymama nagypárhoz? című könyvéről írtam elítélő kritikát. Az Alkotás lett volna társaságunk orgánuma, de mivel haladó irányzatot képviselt, és Ady eszméi mellett szállt síkra, nem tudott kellő számú előfizetőt szerezni Debrecenben. Néhány szám megjelenése után megszűnt a folyóirat.

Hogy a Babits Mihály Irodalmi Társaság meddig működött, nem tudom pontosan megmondani, mert a cunántúli Abára kerültem tanítónak, és ott élek most is. Úgy tudom, hogy a társaság nem sokára az Alkotás sorsára jutott.

Talán érdemes lenne utánanézni, milyen visszhangja volt Debrecenben a Babits Mihály Irodalmi Társaság életének.

Tanka János

Üzemeknek ajánljuk

A Hajdú-Bihar megyei Művelődési Központ a közelmúltban egy rendkívül hasznos kiadványt bocsátott közre. A harmincöt oldalas stencilezett füzet tájékoztatást ad arról, hogy a művelődési központ milyen „kulturális szolgáltatásokkal” segíti a munkahelyi közművelődést. Az üzemek és vállalatok részére készült ajánlójegyzék gazdag „választékról” tanúskodik.

A Megyei Művelődési Központ kiállításokat, irodalmi esteket, színjátékos csoportok műsorait, különféle zenei ismeretterjesztő programokat, néptáncgyűjteket bemutatott és természetudományi előadásokat ajánl. De vállalkoznak művész-közönség találkozó szervezésére és találunk a kiadványban filmjegyzéket is. A füzetecske részletesen ismerteti az ajánlott műsorokat, azok időtartamát, jellegét és egyes esetekben a költségeit is. A programok egyik része díjtalan, másik részéért viszont fizetni kell — tegyük hozzá mindjárt, legtöbb esetben jelentéktelen összeget.

A vándorkiállításokat részben az országos szakműzeumoktól, a Fotóművészek Országos Szövetségétől, a Kossuth Lajos Tudományegyetemtől, a Déri Múzeumtól kölcsönözi a művelődési központ, részben saját anyagából állította össze. A tárlatok anyaga szűkös kiállítási lehetőségek között is bemutatható. Nyolc képzőművészeti, hét fotó-, négy politikai kiállítás szerepel az ajánló jegyzékben.

Gazdag az ajánlott irodalmi program is. A városban élő amatőr előadóművészek irodalmi összeállításai mellett Máriási Melinda szanzonestjét, Csikos Sándor Villon-műsorait igényelhetik az üzemek. Az Előszó sorozat szerzői estjéin pedig debreceni költők — Kiss Tamás, Bényei József, Niklai Ádám, Tóth Endre, Gábor Zoltán, Szőlőssy Zoltán, Aczél Géza és Szalai Csaba — találkoznak a versbarátokkal. A Csokonai Színház három kiváló művésze — Varga Magda, Trefás György és Kóti Árpád — pedig arra vállalkozott, hogy önálló műsort adva hozza közel az alkotó művész életét a közönséghez.

Az irodalmi színpadok közül az Alföld színpad négy, az Unió Színpad három, az Agrártudományi Egyetem irodalmi színpada két, a KPVD SZ József Attila irodalmi színpada egy, a Tóth Árpád Gimnázium diákszínpada szintén egy produkcióval szerepel a jegyzékben.

A zenei programokban a MÁV Filharmonikusok Zenekara tagjai, a zeneművészeti főiskola tanárai vállalkoznak a zenei ismeretterjesztésre és bemutatásra, nyolc pávakor pedig a népművészet propagálására. Az Építők Hajdú táncegyüttese és a Debreceni Népi Együttes kétórás, egész estés betöltő műsort ad. (A táncgyűjtések műsora 2500—3000 forintba kerül, és meg kell oldani a szállítással járó problémákat is.) De mindkét együttes vállal fellépést kisebb csoporttal is. A feltétel, hogy zongora legyen a bemutató színpalán. A népművészeti programban öt bemutatóval egybekötött előadás szerepel.

A korszerű műveltség fontos alkotóelemét jelentik a természettudományos ismeretek. Természetes, hogy az ismeretterjesztő előadások sem hiányozhatnak az ajánló jegyzékből. Hat audiovizuális előadás, valamint nyolc komplex előadásorozat készült el.

Néhány előadásorozat címét megemlítjük: „Az otthon kultúrája”, „Egészséges életmód”, „Az ember átalakítja a természetet”, „Helyünk a Naprendszerben”.

Az „egyéb” kulturális szolgáltatások keretében társadalmi életünk időszerű kérdéseiről, külpolitikáról, a munkahelyi problémákról szóló és egyéb témájú filmek kölcsönzésére is lehetőség van. Megtaláljuk a kiadványban az ifjúsági klubellátó szolgáltatásaink jegyzékét is, és tájékoztatást kapunk a jelenleg még tervezés alatt álló kulturális programokról.

Az „Üzemeknek ajánljuk” című kiadvány fontos és hasznos segédanyag az üzemi közművelődési bizottságok és népművelők részére. A Megyei Művelődési Központ kulturális szolgáltatásainak rendszere pedig komplex közművelődési program megvalósításának lehetőségét teremti meg.

F. T.

A fizikai felkészítés, az edzettség jelentős társadalmi kérdés

Ötszáz sportoló, 32 edző – Jó kezokban az atlétika Bátor tervezés

Közygyűlés a DMTE-nél

Bartha János szóbeli kiegészítést mond a beszámolóhoz

Az Építők Kálvin téri székházának nagytermét megtöltötték a küldöttek és a meghívottak a DMTE közgyűlésén, melyen **Dévai László** ügyvezető elnök üdvözölte a megjelenteket. Az elnökségben foglalt helyet **Fülöp János**, az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottságának titkára, **Pataki György**, a Debreceni városi Pártbizottság titkára, **Vágó László**, a KISZ Hajdú-Bihar megyei Bizottságának első titkára, **Nagy Ernő**, a Hajdú-Bihar megyei Tanács V. B. Testnevelési és Sporthivatalának elnöke, **Sorbán László** debreceni városi sportfelügyelő és az egyesület több kiváló sportolója, magyar válogatott versenyzők. Az elnöklő **Elkán Károlynak** a DMTE elnöke-lyettesének megnyitóját követően **Bartha János**, a sportegyesület elnöke szóbeli kiegészítést mondott az írásban kiadott elnökségi beszámolóhoz.

„A fejlett szocialista társadalom építése, a társadalmi, gazdasági fejlődés, az életkörülmények változása új igényeket támaszt, ezért a sportegyesületekben a szakmai és kulturális nevelés mellett a megfelelő fizikai felkészítés, az edzettség és állóképesség igen nagy jelentőségű társadalmi kérdés” — olvashattuk a beszámoló bevezető részében.

A DMTE elnöksége a fentiek alapján a szakosztályokon belül is tett erőfeszítéseket az egészséges fejlődés érdekében, melyeket eredmények bizonyítottak. Azt is megállapította a beszámoló, hogy nem minden területen sikerült az előrelépés, ami ebben az évben még nagyobb felelősséget, következetességet igényel a vezetőktől. A sportegyesület elnöksége és az ügyvezető elnökség az elmúlt évben rendszeresen áttekintette a helyzetet, és nagy többségében idejében hozott határozatokat a vezetés színvonalának javítására, a hibák felszámolására, a jobb eredmények elérése érdekében. A DMTE egészségesen fejlődött az elmúlt esztendőben, tervük időarányos része megvalósult mind a fejlesztésben, mint a szakosztályok munkájában.

Néhány számadat a DMTE fejlődéséről 1977-ben (zárójelben az 1976. évi adatok). A sportegyesület tagjainak száma 2938 (2872), a szakosztályok száma 9 (7). Az igazolt versenyzők létszáma 501 (472). A szakosztályokban folyó szakmai munka biztosítása érdekében 32 edző (29) foglalkozott a sportolókkal. A minősített sportolók száma 129 (122). Az elmúlt évben ötven (2) szerezték meg az első osztályú minősítést, az ifjúsági aranyjelvényes sportolók száma 12 (12). A vezetőség — munkatervének megfelelően — beszámoltatott több szakosztályt, értékelte a D. Sportiskola utánpótlást nevelő tevékenységét, a két szerv együttműködését.

A beszámoló a következőkben részletes, elemző ismertetőt adott a szakosztályok munkájáról, eredményeiről, gondjairól, az ez évi feladatok bator tervezéséről.

ATLÉTIKA
A szakosztály igen eredményes volt, az 1976. évi 16. helyéről 1977-ben a kilencedik helyre került az országos rangsorban. A beszámoló az edzőkre is testre szabottan értékelte a munkát. A szakosztály I. osztályú versenyzői: **Lipsey Iren**, **Babály László**, **Mester János** és **Szántó Tamás**. Klincen teljesítették az ifjúsági aranyjelvényes sportolói szintet, **Bodó Béla** eredményével elérte a Magyar Népköztársaság Erdemes Ifjúsági Sportolója címet. Az elmúlt évben tíz DMTE-versenyző volt tagja a magyar felnőtt, utánpótlás, illetve ifjúsági válogatottnak. Ebben az évben előrelépés szükséges az ügyességi versenyszámokban.

KÉZILABDA
A férficsapat négyévi szereplés után kiesett az NB I B-ből, s az idén az NB II-ben játszhat. Előszörban vezetési hiányosságok, másodsorban a gyenge hazai szereplés vezetett a kieséshez. Három évet szabtak meg arra, hogy visszakérüljenek a magasabb osztályba.

LABDARÚGÁS
180 igazolt játékos, hat csapat. Kialakult az MLSZ által megjelölt szakosztályi modell. A szakosztály 11 tagú elnöksége éves program szerint dolgozik, rendszeresen ülésezik. Érdekös és bátor a célkitűzés: 1978-ban NB II, és 1980-ban az NB I a kijelölt feladat. Ennek érdekében javítják a személyi feltételeket, folytatják a csapatépítést, növelik a szakosztályvezetés és a szakmai munka hatékonyságát.

ÖKÖLVIVÁS
A szakosztály megtartotta a B-kategóriás szintet. A csapatbajnokságban jól szerepelt, a keleti csoportban ötödik helyezést ért el. Vitatható versenybírói felteket folytató nem küzdhetett a DMTE az OB I-be kerülésért. Néhány fiatal öklözőnek fejelemi ügye volt. Az edzési lehetőségek jobb biztosításával, a D. Sportiskolával való kapcsolat szorosabbá tételével előrelépés várható.

RŐLABDA
Egyetlen női szakosztály — az NB II-ben a hetedik helyen végzett. A felkészítés területén új módszerek bevezetésével kívánunk előrelépni.

SÜLYEMELÉS
Hét felnőtt, 13 ifjúsági és tíz úttörő edző a szakosztályban. Az országos ranglistán a 25. volt a szakosztály. A májusban kezdődő NB II-es csapatbajnokságon szereztek részt venni.

TEKE
A szakosztály létszáma 27. A csapat kiesett az NB II-ből. Céljuk a visszakérés, fellendülés várható a kézilabdában átadásra kerülő hatos tekepálya elkészültével.

TORNA
A vidékbajnokságon második, az országos bajnokságon az ifjúsági I. osztályú csapat ötödik, elcsúszott a vankéri iskolában átvegyes gyermekek foglalkoztatása. Több edző szükséges.

TÖMEGSPORT
Elsődleges kérdés, és dieserets választ ad rá a DMTE: nagy gondot fordít a tömeges sportolásra. A szervezéssel értékelt a szép eredményeket, bevonva el a munkába a bázis vállalatok KISZ és szakszervezet tömegsportfelelőseit. Az edzett ifjúságot sportmozgalm keretében három nagyszabású versenyt rendeztek. Az elmúlt évben 28 146 fő vett részt a több sportágban rendezett vetélkedőkön. A további lehetőségek biztosítására három új bitumenes pályát létesítettek, öltözőket építenek, s a fejlesztési tervben kocogópálya létesítése is szerepel.

A gazdasági tevékenységéről, a bevételek, kiadások teljesítéséről **Vékassy Istvánné**, a számvizsgáló bizottság elnöke terjesztette elő jelentést. Egy számadat: ebben az évben csak a szakosztályok tevékenységének fedezésére 2 444 000 forintot terveztek. Létesítmények tekintetében országosan is elismert erőfeszítéseket tett és tesz a DMTE, a közvélemény előtt ismert a műjégy-pálya megvalósítása és más építmények létesítése a Nagyerdőn.

A vitában felszólalt **Molnár Jenő**, **Tóth Lajos**, **Vojtka Sándor**, **Farkas Istvánné**, **dr. Koszta Sándor** és **Kiss János**. **Fülöp János** többek közt elmondta, hogy a beszámoló realitás és előremutató volt. Beszélte a megyei párt-végrehajtóbizottságnak a sportra vonatkozó határozatáról, melynek vannak eredményei, és a további végrehajtása folyamatos, következetes munkát igényel. A komoly társadalmi bázissal rendelkező DMTE a jelenleginél is jobb együttműködést folytasson más sportegyesületekkel.

Felszólalt **Nagy Ernő** is, ő mintaszerűnek nevezte a DMTE elnökségének, ügyvezető elnökségének szerveztségét, munkáját, s legyen ez hasonló a szakosztályoknál is. Az NB III-as labdarúgókól többet várnak. Elmondta, hogy a sportegyesület tevékenységét elsősorban a tömegsportmunkáról ítélik meg elsősorban, igaz, ebben élen jár a DMTE.

Bartha János válaszában, a sportolók, társadalmi aktivisták jutalmazása után **Elkán Károly** zárásával ért véget a DMTE jól sikerült küldöttközgyűlése.

Fülöp Kornél

Magyarország jégkorong-válogatottja Belfortban 5:3 (0:1, 1:1, 4:1) arányú győzelmet aratott a házigazda Franciaország ellen. Góllökök: Menyhárt 2, Farkas, Palla, Muhr, illetve Vassieux, Galland, Fauchard.

Az NSZK labdarúgó-válogatottja március 8-án barátságos mérkőzésen a Szovjetunió együttesét fogadja. Elképzelhető, hogy a hazaiak együttesében ismét helyet kap Jürgen Grabowski, aki négy esztendeje lemondott a válogatottságról. Schön szövetségi kapitány most valószínűleg számításba veszi a 33 esztendőes frankfurti játékost, akit Európa egyik legjobb középpályásának tartanak.

A női sakkvilágbajnok-jelöltek párosmérkőzésének 13. találkozóját az izraeli **Kusnyir** kérésére március elsejére halasztották. A mérkőzésen a szovjet **Csiburadze** vezet.

Nagyszerű ellenfelek legyőzésével a magyar Taróczy Balázs nyerte az egyesült államokbeli Ocean Cityben rendezett nemzetközi teniszversenyt — felvételünk az eredményhirdetés után készült. A Vasas teniszesező ma, szerdán ismét pályára lép a memphisi fedett pályás viadal második fordulójában. Az első játéknapon Taróczy erőnyerő volt (Telefoto — AP — MTI — KS)

Rajt a megyei I. osztályban

Sáros, csúszós pályákon kezdődött a megyei I. osztályú labdarúgó-bajnokság tavaszi idényének küzdelem-sorozata. A pálya használhatatlansága miatt egy találkozó nem is tudtak lejátszani: a Hajdúsámszonba kiírt Nyíradony-Polgár mérkőzés elmaradt. Az élcsoportbeli együttesek biztos győzelmet arattak. A debreceni találkozókon a D. Kinizsi és a DEAC szerezte meg a két pontot, a második helyen álló Hajdú Vasas Bőrszörnyében, a harmadik helyezett Püspökladány Báránod, a negyedik Balmazújváros pedig hazai pályán nyert.

Erdemények.
D. Kinizsi—D. Volán 4—0 (0—0). Volán-pálya, 100 néző, vezette Bodnár. D. Kinizsi: Farkas — Zsilák, Németi, Szabó, Bordás, Vászárhelyi, Tóth (Mózsa), Orosz, Labanczy (Bencsik), Mártha, Kovács. — D. Volán: Kövesligeti — Szoták J., Vachter, Török, Harangozó, Ács, Bodnár (Szabó), Antal, Balogh, Berettyán, Szoták Gy. Megérdemelt győzelmet aratott az élvonalas, bár csak a második játékrészben tudott felülkerekedni. Góllökök: Kovács 2, Mártha és Mózsai. Jók: Zsilák, Vászárhelyi, Mózsai, illetve

ve Kövesligeti és Harangozó. — **Ifjúsági:** D. Kinizsi—D. Volán 2—0 (1—0).
Hajdú Vasas—Hajdúböszörmény 2—0 (2—0). Hajdúböszörmény, 200 néző, vezette Kerecsi. Hajdú Vasas: Erdei — Szabó, Kiss Gy., Nagy, Pistár, Lukács, Föhn, Bezzegh, Kiss B., Nárciza, Kovács. — Hajdúböszörmény: Lovas L. — Lovas M., Csatári, Csecsódi, Daróczy, Poór, Juhász, Katonka, Papp, Andorkó, Szabó. A hazaiak elkörülményeskedtek helyezéseiket, s a 65. perctől Lovas L. kiállítása miatt tíz emberrel játszottak. Góllökök: Bezzegh és Lukács (11-esből). Jók: Nagy, Pistár, Kiss B., illetve Csatári, Daróczy és Andorkó. — **Ifjúsági:** Hajdú Vasas—Hajdúböszörmény 4—1 (2—0).

Püspökladányi MÁV Egyetértés—Báránod 3—1 (3—0). Báránod, 300 néző, vezette Kiss A. PMAV: Bujdosó (Rác L.) — Gyarmati L., Palatitz, Tóke L., Cs. Kiss, Rác B., Gyarmati I., Darai, Szabó (Duró), Seres, B. Nagy. — Báránod: Makai — Takács S., Takács I. (Kovács I.), Kerekes, Erdős, Csegedi, Mile (Mányi), Tóth, Varga, Kungler, Kovács II. A vendékek technikáj tudásában és gyor-

ságában felülmúlták a hazai játékosokat. Góllökök: Seres 2 és Duró, illetve Kungler. Jók: Tóke, Rác, Szabó, illetve Kerekes és Kovács II. — **Ifjúsági:** Püspökladány—Báránod 3—0 (2—0).
Balmazújváros—Nádudvar 2—0 (2—0). Balmazújváros, 400 néző, vezette Juhász I. Balmazújváros: Krizsán — Radócz, Kiss, Juhász, Dobi, Urbán, Jónás, Adorján, Sólyom, Vaszilko, Tar. — Nádudvar: Bertók — Orosházi, Kerti, Sári, Szkupi T., Kiss, Kovács, Szabó, Szkupi A., Petőfi, Schmidt. A változatos mérkőzésen Sólyom két gólját (21. és 29. perc) döntött. Jók: Kiss, Dobi, Sólyom, illetve Sári, Kovács és Schmidt. — **Ifjúsági:** Balmazújváros—Nádudvar 6—0 (2—0).

Berettyóújfalui SE—Sáránd 2—1 (2—1). Sáránd, 150 néző, vezette Nagy I. BUSE: Pala S. — Kapás J., Mózsik, Kapás M., Bördös, Lovas, Nagy, Csenedes, Balogh, Pala I., Tollas. — Sáránd: Tóth — Gombos, Balogh, Belme, Bodnár, Kolozsvári (Szendi), Kegyes S., Kegyes L., Gombos (Varga), Kiss, Nagy. Küzdelmes mérkőzésen nyertek a vendégek. Góllökök: Nagy és Pala I., illetve Gombos. Jók: Mózsik, Nagy, Pala I., illetve Balogh, Bodnár és Kegyes S. — **Ifjúsági:** BUSE—Sáránd 3—1 (2—0).

D. Dózsa—Ú. Dózsa 22—18 (15—12)

A D. Dózsa férfi kézilabda-csapata Budapesten az Ú. Dózsa együttesével mérkőzött a férfi MNK 12-es döntőjének keretében. Kórcsarnok, játékvezetők Krescsó és Schall. Góldobók: Süvöltő dr. 7. Benyáts 5, Takács 4, Gótdiener 2, Horváth 2, Kordás 1, Sárközi 1, illetve Simon 4, Ricsovics 4, Bitvai 3, Heckel 3, Ripka 2 és Tóth 2.

A D. Dózsa győzelme egyetlen percig sem volt vitás. Szolnokon megkezdődtek a Damjanich Kupa hagyományos női kézilabdatorna küzdelmei. A több hétig tartó

tornán a tiszántúli NB I. B-s és NB II-es csapatok közül jó néhány élt a játéklehetőséggel, többek között az NB I. B-s Békéscsaba Előre Spartacus, a Tisza Cipő és a DVSC, valamint az NB II-ben szereplő Szentesi Kontakta és a Szarvas.

A hét végi kettős fordulón a DVSC négy mérkőzést játszott, március 11—12-én újabb összecsapásokra kerül sor. A debreceniek eredményei.
DVSC—Szarvas 19—11 (ld.: Huszár 5, Botkáné 4, Halláné 4), DVSC—Szentés 13—6 (Huszár 4, Botkáné 3), DVSC—Békéscsaba 16—11 (Huszár 8, Botkáné 3), Tisza Cipő—DVSC 8—6 (Huszár 3).

SOROKBAN

Botrányos események kísérték a görög labdarúgó-bajnokság legutóbbi fordulóját — hét pályán tört ki súlyos verekezés, 85-en megsérültek. A rendőrségi források szerint a sérültek listáján több labdarúgó is szerepel, akiknek azért kellett bűnhődniük, mert a közelmúltban élesen megbírálták a Panathinaikos vezetőjét.

Vizilabda-toborzó. A D. Dózsa vizilabda-szakosztálya felvételt hirdet a vizilabdacsapatba úszni tudó fiatalok számára. Az érdeklődők március 2-án, csütörtökön délután öt órakor a nagyerdei fedett uszoda előcsarnokában Balogh Tibor edzőnél jelentkezhetnek.

Hajdú-Bihar ez év utolsó sportegyesületi közgyűlését ma, március elsején délután három órától Hajdúböszörményben tartják, az Övönöképző Intézet sportkörénél.

Nemzetközi férfi-kosárlabdatornát rendeztek a hét végén Nyíregyházán — a győzelmet a DASE NB II-ben szereplő együttese szerezte meg. A sorrend: 1. DASE 6, 2. Poznan 5, 3. Nyíregyházi Mezőgazdasági Főiskola 4, 4. Szarvas 3 ponttal.

A megyei I. osztályú labdarúgó-bajnokság állása

1. D. Kinizsi	18 15 2 1 54—9 32
2. Hajdú Vasas	18 13 2 40—11 29
3. PMAV	18 11 4 3 35—14 26
4. Balmazújváros	18 11 3 4 41—22 25
5. DEAC	18 11 3 4 31—17 25
6. Nádudvar	18 9 4 5 29—24 22
7. BUSE	18 8 5 5 33—31 21
8. Derecske	18 9 2 6 34—30 18
9. DASE	18 9 2 6 34—30 18
10. D. Volán	18 6 5 7 40—27 17
11. Hajdúböszörmény	18 4 9 5 31—29 17
12. Kaba	18 5 5 8 26—25 15
13. Hajdúnánás	18 3 9 6 18—26 15
14. Báránod	18 2 11 17—48 12
15. Sáránd	18 2 12 16—47 8
16. Polgár	17 2 12 13—44 7
17. Nyíradony	17 2 13 13—38 6
18. Hajdúdorog	18 0 6 12 17—45 6

